

LV OLIMPIADA FIZYCZNA

ZADANIA ZAWODÓW II STOPNIA

CZĘŚĆ DOŚWIADCZALNA

Nazwa zadania	Badanie czarnej skrzynki dla układu dwóch oporników i kondensatora
Rok	2005/2006
Źródło	Komitet Główny Olimpiady Fizycznej; Andrzej Wysmołek, sekretarz naukowy ds. zad. dośw. KGOF, IFD UW; Jacek Jasiak, A. Wysmołek: Fizyka w Szkole nr 3, 2006;

Zadanie D - LV OF, II stopień.

Dwa oporniki (R_1 , R_2) oraz kondensator C połączono w układ elektryczny. Elementy obwodu zostały umieszczone w zamkniętym, izolującym pudełku. W trzech punktach obwodu utworzono kontakty, które umieszczono na ściankach pudełka i oznaczono literami A , B oraz C . Można do nich podłączyć przewody elektryczne.

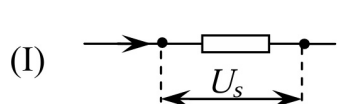
Mając do dyspozycji:

- woltomierz pozwalający na pomiar napięcia stałego oraz wartości skutecznej napięcia zmiennego,
- baterię $4,5V$,
- generator napięcia sinusoidalnego o częstotliwości regulowanej w zakresie $20Hz \div 1000Hz$,
- opornik o oporze 100Ω ,
- przewody i zaciski umożliwiające zestawienie układu pomiarowego,
- papier milimetrowy,

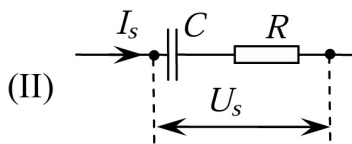
ustal, nie otwierając pudełka, schemat połączeń elementów w układzie elektrycznym zamkniętym w pudełku i wyznacz wartości oporów R_1 , R_2 oraz pojemność C kondensatora.

wskazówka:

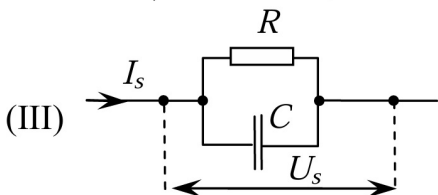
- 1) Przyjmij, że natężenie prądu płynącego przez woltomierz jest zanedbywane małe.
- 2) Dla przedstawionych poniżej obwodów elektrycznych zależność od częstotliwości f stosunku napięcia skutecznego U_s do prądu skutecznego I_s opisana jest następującymi wzorami:

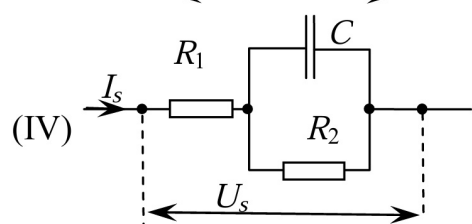
$$\frac{U_s}{I_s} = R$$

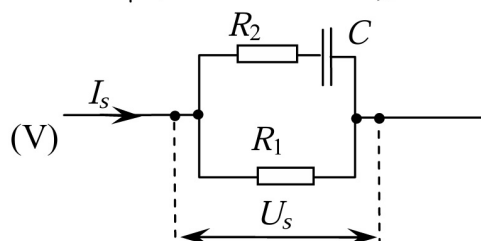
$$\frac{U_s}{I_s} = \sqrt{R^2 + \frac{1}{(2\pi fC)^2}}$$

$$\frac{U_s}{I_s} = \sqrt{\frac{R^2}{1 + (2\pi fRC)^2}}$$

$$\frac{U_s}{I_s} = \frac{\sqrt{[R_1 + R_2 + R_1(2\pi fR_2C)^2]^2 + R_2^2(2\pi fR_2C)^2}}{1 + (2\pi fR_2C)^2}$$

$$\frac{U_s}{I_s} = \frac{\sqrt{[R_1 + R_1R_2(R_1 + R_2)(2\pi fC)^2]^2 + R_1^4(2\pi fC)^2}}{1 + (R_1 + R_2)^2(2\pi fC)^2}$$